EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 13.5.2015.
COM(2015) 277 final

Preporuka za

**PREPORUKU VIJEĆA**

**o Nacionalnom programu reformi Ujedinjene Kraljevine za 2015.i dostavljanju mišljenja Vijeća o Programu konvergencije Ujedinjene Kraljevine za 2015.**

Preporuka za

**PREPORUKU VIJEĆA**

**o Nacionalnom programu reformi Ujedinjene Kraljevine za 2015.i dostavljanju mišljenja Vijeća o Programu konvergencije Ujedinjene Kraljevine za 2015.**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika[1], a posebno njezin članak 9. stavak 2.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža[2], a posebno članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije[3],

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta[4],

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

(1) Europsko vijeće složilo se 26. ožujka 2010. s prijedlogom Komisije o pokretanju nove strategije za rast i radna mjesta „Europa 2020.”, koja se temelji na proširenoj koordinaciji ekonomskih politika. Strategija je usredotočena na ključna područja u kojima je potrebno jačati europski potencijal za održivi rast i konkurentnost.

(2) Vijeće je 13. srpnja 2010. na temelju prijedloga Komisije donijelo preporuku o općim smjernicama za ekonomske politike država članica i Unije (2010. – 2014.), a 21. listopada 2010. donijelo je odluku o smjernicama za politike zapošljavanja država članica. One zajedno čine „integrirane smjernice”, a države članice bile su pozvane uzeti ih u obzir u okviru svojih nacionalnih ekonomskih politika i politika zapošljavanja.

---

1 SL L 209, 2.8.1997., str. 1.
2 SL L 306, 23.11.2011., str. 25.
3 COM(2015) 277.
4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

(3) Vijeće je 8. srpnja 2014. donijelo preporuku o Nacionalnom programu reformi Ujedinjene Kraljevine za 2014. i dostavilo mišljenje o ažuriranom Programu konvergencije Ujedinjene Kraljevine za 2014.

(4) Komisija je 28. studenoga 2014. donijela Godišnji pregled rasta[5], čime je označen početak europskog semestra 2015. za koordinaciju ekonomske politike. Istog je dana Komisija na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja[6], u kojem Ujedinjenu Kraljevinu smatra jednom od država članica za koje je potrebno provesti detaljno preispitivanje.

(5) Dana 18. prosinca 2014. Europsko vijeće podržalo je prioritete za poticanje ulaganja, ubrzanje strukturnih reformi i provedbu odgovorne fiskalne konsolidacije koja pogoduje rastu.

(6) Komisija je 26. veljače 2015. objavila izvješće za Ujedinjenu Kraljevinu za 2015.[7]. Njime je ocijenjen napredak Ujedinjene Kraljevine u vezi s preporukama po državama članicama donesenima 8. srpnja 2014. U izvješću su navedeni i rezultati detaljnog preispitivanja u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 1176/2011. U analizi Komisija zaključuje da u Ujedinjenoj Kraljevini postoje makroekonomske neravnoteže koje zahtijevaju mjere politike i praćenje. Pozornost i dalje posebno treba posvetiti rizicima u pogledu visoke razine zaduženosti kućanstava, što je povezano i sa strukturnim značajkama tržišta stambenih nekretnina. Otpornost gospodarstva i financijskog sektora porasla je. Međutim, nedostatak stambenih nekretnina trajan je i vjerojatno će srednjoročno potaknuti visoke cijene stambenih nekretnina, što će i dalje smanjivati otpornost sektora na rizike.

(7) Ujedinjena Kraljevina dostavila je 26. ožujka 2015. svoj Nacionalni program reformi za 2015. i Program konvergencije za 2015. Kako bi se u obzir uzela njihova povezanost, oba su programa istodobno ocijenjena.

(8) Na Ujedinjenu Kraljevinu trenutačno se primjenjuje korektivni dio Pakta o stabilnosti i rastu. Vlada u svojem Programu konvergencije za 2014. – 2015. planira poboljšanje ukupnog deficita sa 4,3 % BDP-a u 2015. – 2016. na 2,2 % BDP-a u 2016. – 2017. kako bi se u 2019. – 2020. ostvario višak od 0,1 % BDP-a. Programom konvergencije nije obuhvaćen srednjoročni cilj. Očekuje se da će udio državnog duga u BDP-u doseći vrhunac u 2015. – 2016 sa 88,8 % te postupno padati na 81,4 % u 2019. – 2020. Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2015. očekuje se da Ujedinjena Kraljevina neće smanjiti prekomjerni deficit do 2014. – 2015., roka koji je utvrdilo Vijeće. Isto tako, fiskalni napor bio je na nižoj razini nego što je preporučilo Vijeće. Stoga je Vijeće XX. lipnja u skladu s člankom 126. stavkom 8. UFEU-a odlučilo da Ujedinjena Kraljevina nije poduzela učinkovite mjere kao odgovor na preporuku Vijeća u pogledu preporuke o prekomjernom deficitu od 2. prosinca 2009. te je izdalo novu preporuku u kojoj od Ujedinjene Kraljevine traži smanjenje deficita do 2016. – 2017. Program konvergencije u skladu je s novim rokom (2016. – 2017.) u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita. Makroekonomski scenarij na kojem se temelje te proračunske prognoze prihvatljiv je. Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2015. predviđa se da će Ujedinjena Kraljevina smanjiti prekomjerni deficit do 2016. – 2017. te ostvariti preporučeni fiskalni napor. Mjere podupiranja planiranih stopa deficita počevši od 2015. – 2016. već su utvrđene, no potrebna su namjenska resorna ograničenja rashoda. Na temelju

[5] COM(2014) 902
[6] COM(2014) 904.
[7] SWD (2015) 47.

njegove ocjene Programa konvergencije i uzimajući u obzir Komisijinu proljetnu prognozu 2015. mišljenje je Vijeća da se očekuje da će Ujedinjena Kraljevina biti u skladu s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu.

(9) Moguće je da će visoka, a potencijalno i prekomjerna razina zaduženosti kućanstava stvoriti makroekonomsku neravnotežu koja je rizična za gospodarstvo Ujedinjene Kraljevine. Iako je zaduženost sektora kućanstava u stalnom umjerenom padu, i dalje je visoka te uzrokuje izloženost Ujedinjene Kraljevine rizicima koji bi mogli utjecati na gospodarski rast i financijsku stabilnost. Sredinom 2014. Odbor za financijsku politiku britanske središnje banke Bank of England najavio je dvije mjere za ublažavanje rizika povezanih s visokom zaduženošću kućanstava. Preporučio je hipotekarnim zajmodavcima da provedu „test otpornosti na kamatne stope" kako bi ocijenili sposobnost zajmoprimaca da ispune hipotekarne obveze u uvjetima rasta kamatnih stopa. Isto tako, hipotekarnim je zajmodavcima preporučio da udio hipoteka pri omjerima kredita i dohotka od 4,5 i više ograniče na 15 % novih hipoteka. Učinak tih mjera trebalo bi pozorno pratiti.

U nacionalnom okviru politike planiranja provode se brojne reforme, ali vjerojatno neće imati kratkoročni učinak. Odgovor lokalnih nadležnih tijela na reformu sve veće ponude stambenih nekretnina potrebno je pobliže pratiti.

(10) Tržište rada Ujedinjene Kraljevine zadnjih godina bilježi dobre rezultate, a predviđa se da će tako i ostati. Stopa zaposlenosti dosegla je 76,5 % u 2014., a stopa nezaposlenosti stalno je padala i dosegla 6 % te se očekuje da će u 2015. i dalje padati. Usprkos pozitivnim trendovima u pogledu rezultata tržišta rada socijalni izazovi i dalje su prisutni. Stopa osoba koje žive u kućanstvima s niskim intenzitetom rada neznatno je porasla sa 13 % u 2012. na 13,2 % u 2013., u usporedbi s prosjekom EU-a koji iznosi 10,7 %. Razlika u udjelu žena (42,6 % u 2013.) i muškaraca (13,2 % u 2013.) u radu u nepunom radnom vremenu jedna je od najvećih u EU-u. Postotak žena koje nisu aktivne ili rade u nepunom radnom vremenu zbog osobnih i obiteljskih obveza (12,5 %) bio je u 2013. gotovo dvaput veći od prosjeka u EU-u (6,3 %). Izazovi su i zaposlenost mladih te uključenost poslodavaca u području stručne prakse. Pozornost treba usmjeriti i na još jedno područje povezano sa zaposlenošću mladih, a to su obrazovanje i vještine. Velik broj mladih ima relativno nisku razinu osnovnih vještina. Provedba mjera kojima bi se riješila reforma socijalne skrbi i skrb za djecu ograničena je. Udio djece koja žive u kućanstvima u kojima nema zaposlenih u Ujedinjenoj Kraljevini i dalje je među najvećima u EU-u. Ostim toga, iako je ponuda u sustavu skrbi za djecu nedavno porasla, dostupnost pristupačne, visokokvalitetne skrbi za djecu tijekom punog radnog vremena i dalje je problem.

(11) Poticanjem javnih i privatnih ulaganja pomoglo bi se poboljšati produktivnost i konkurentnost, koji su ključni izazovi za Ujedinjenu Kraljevinu. Potreba za ulaganjima u visokokvalitetnu infrastrukturu dio je nacionalnog plana za infrastrukturu iz prosinca 2014., koji je ažuriran te mu je prošireno područje primjene. Očekuje se da će plan većinom financirati privatni sektor, ali je i dalje upitno u kolikoj mjeri. To je rizik za uspjeh plana iako je zabilježen znatan napredak u osiguravanju pravovremenih informacija o njegovoj provedbi. Ujedinjena Kraljevina trebala bi osigurati da sustavi oporezivanja poduzeća budu usmjereni na ulaganja, osobito putem predstojećeg preispitivanja poslovnih stopa.

(12) Komisija je u okviru europskog semestra provela sveobuhvatnu analizu ekonomske politike Ujedinjene Kraljevine, koju je objavila u izvješću za Ujedinjenu Kraljevinu

za 2015. Ocijenila je i Program konvergencije i Nacionalni program reformi te mjere praćenja provedbe preporuka dostavljenih Ujedinjenoj Kraljevini proteklih godina. U obzir je uzela njihov značaj za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Ujedinjenoj Kraljevini, ali i poštovanje pravila i smjernica EU-a zbog potrebe jačanja sveopćeg ekonomskog upravljanja Europskom unijom pružanjem doprinosa na razini EU-a budućim nacionalnim odlukama. Komisijine preporuke iz europskog semestra navedene su u preporukama 1. do 3. u nastavku.

(13) Vijeće je u okviru tog ocjenjivanja preispitalo Program konvergencije Ujedinjene Kraljevine, a njegovo je mišljenje[8] posebno navedeno u preporuci 1. u nastavku.

(14) U okviru detaljnog preispitivanja koje provodi Komisija i te ocjene Vijeće je preispitalo Nacionalni program reformi i Program konvergencije. Njegove preporuke u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 uključene su u preporuke 2. – 3. u nastavku,

OVIME PREPORUČUJE Ujedinjenoj Kraljevini da u 2015. i 2016. poduzme mjere kojima je cilj:

1. Osigurati učinkovite mjere u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita i nastojati trajno smanjiti prekomjerni deficit do 2016. – 2017., osobito utvrđivanjem prioriteta u kapitalnim rashodima.

2. Poduzeti daljnje mjere poticanja ponude u sektoru stambenih nekretnina, među ostalim provođenjem reformi nacionalnog okvira politike planiranja.

3. Riješiti neusklađenost vještina povećanjem uključenosti poslodavaca u osiguravanju stručne prakse. Poduzeti mjere daljnjeg smanjenja broja mladih s niskom razinom osnovnih vještina. Dalje poboljšati dostupnost pristupačne, visokokvalitetne skrbi za djecu tijekom punog radnog vremena.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće*
*Predsjednik*

[8] U skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97.